

مرکز بررسی‌ها و مطالعات راهبردی - نکته روز شماره ۶۷ - بیت و دوم شهریور ۹۴

« ایران مرکز ثقل اقتصادی منطقه خاور میانه می شود »

وال استریت ژورنال با اشاره به اقبال سرمایه گذاران عرب به ایران با وجود اختلافات اساسی سران کشورهای عربی با ایران نوشت: ایران می تواند جایگزین عربستان به عنوان مرکز ثقل اقتصادی در منطقه شود.

در طول ۱۰ سالی که شرکت راک سرامیکس، کارخانه ۴۰ میلیون دلاری تولید کاشی در ایران را به راه انداخته، این شرکت اماراتی میلیون ها دلار متحمل ضرر و زیان شده و مجبور به اخراج صدها نفر از کارکنان خود شده است. اما تابستان امسال ایران و قدرت های جهانی به توافقی جامع درباره برنامه هسته ای تهران دست یافتند. اکنون با توجه به لغو تحریم ها در آینده نزدیک شرکت راک سرامیکس به دنبال افزایش تولید کاشی های آشپزخانه و حمامی است که در ایران و کشورهای منطقه به فروش می رسد.

عبدالله مسعود، مدیر اجرایی شرکت راک سرامیکس می گوید: «ما سرمایه گذار صبوری بوده ایم.» شرکت راک یکی از ده ها شرکت عربی است که بدون توجه به روابط نه چندان حسنه ایران و اکثر کشور های عضو شورای همکاری خلیج فارس، خود را برای سود بردن از دوران پسا تحریم آماده کرده است.

یک هفته پس از آن که امارات در ماه آوریل به ائتلاف سعودی حمله به یمن پیوست، شرکت هوایی اتحاد پرویز امارات پروازهای روزانه به مقصد تهران برقرار کرد. شرکت فلاوی دویی هم امسال هفت مسیر پروازی جدید به مقصد ایران افزوده است. این اقدام پس از انعقاد موافقتنامه هوایی بین ایران و امارات در ماه ژانویه انجام گرفت.

گروه جمیرای دویی، اوپراتور هتل بسیار لوکس برج العرب نیز در حال جست و جو برای خرید املاک در تهران است. مسولان شرکت دی پی ورلد یکی از بزرگ ترین شرکت های حمل و نقل کانتینری جهان به تازگی مقامات خود را به ایران فرستاد تا زیر ساخت های بندری و ریلی ایران را که می توانند برای انتقال کالا بین چین و اروپا مورد استفاده قرار گیرند، بررسی کند.

سلطان احمد بن سلایم، رییس شرکت دی پی ورلد، متعلق به دوات دویی و یکی از تاجران سرشناس اماراتی در این باره گفت: «من سیاستمدار نیستم، یک تاجر... آنچه به دنبال آن هستیم، این است که آیا موقعیتی برای مشتریان ما وجود دارد یا نه.» این گزارش افزود: حضور شرکت های عرب حاشیه خلیج فارس در ایران می تواند از طریق تعمیق روابط تجاری بین ایران و برخی از کشورهای همسایه، بیش از پیش موجب پیچیده شدن اتحادها در منطقه خاورمیانه شود. چنین تحولاتی می تواند مرکز ثقل اقتصادی منطقه را از عربستان، به سمت ایران تغییر دهد. در حالی که مدیران شرکت های عربی حاشیه خلیج فارس در جست و جوی فرصت های سرمایه گذاری در ایران هستند، دولت های آن ها در بخش دیگری از منطقه با ایران به صورت شاخ به شاخ درگیر شده اند. جنگنده های سعودی با حمایت امارات، بحرین، قطر و کویت به بمباران مواضع حوثی های در حمایت ایران در یمن ادامه می دهند. جزیره کوچک بحرین در ماه ژوئیه سفیر خود را در ایران فراخواند. شورشیان در حمایت کشورهای عربی همچون در حال مقابله با دولت بشار اسد، یکی از متحدان مهم ایران، در داخل خاک سوریه هستند. وزرای خارجه کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس در ماه اوت در نشست که با جان کری، وزیر امور خارجه آمریکا داشتند، به طور علنی از توافق هسته ای ایران حمایت کردند، اما برخی از جمله وزیر امور خارجه امارات نسبت به این که این توافق موجب جسورتر شدن ایران شود ابراز نگرانی کرده اند. امارات و به ویژه بندر دویی از مدت ها قبل یک کانال تجاری مهم برای ایران در منطقه بوده است. واردات ایران از کشورهای منطقه در سال گذشته به حدود ۳۵ میلیارد دلار رسید که عمده آن صادرات امارات بود که از طریق دویی وارد ایران شد. امارات یکی از بزرگ ترین شرکای تجاری ایران به همراه هند و چین است.

بدین ترتیب امارات از کشورهایی است که در بهترین موقعیت برای سود بردن از افزایش مبادلات تجاری با ایران قرار گرفته است. عمان نیز که نزدیک ترین روابط تجاری را با ایران در بین کشورهای حاشیه خلیج فارس دارد، در حال برنامه ریزی برای تقویت روابط اقتصادی خود با ایران است.

به گفته آقای ماساد، مدیر اجرایی شرکت راک سرامیکس، دسترسی به انرژی ارزان قیمت در ایران و مواد خام و نیروی کار بدان معناست که این کشور یک مکان ایده آل برای تولید سرامیک است. ایران از نظر تولید سرامیک مقام چهارم جهان را پس از چین، برزیل و هند در اختیار دارد.

منبع: روزنامه گسترش صنعت، معدن و تجارت